

PROCEDURA

O POSTUPKU PROVJERE ALKOHOLISANOSTI I PRISUSTVA DRUGIH PSIHOAKTIVNIH SUPSTANCI I OPOJNIH SREDSTAVA ZAVISNOSTI

Podgorica, decembar 2022.godine

Na osnovu člana 36 stav 2 Zakona o zaštiti i zdravlja na radu ("Službeni list Crne Gore" br.034/14 i br.044/18) i člana 69-71 Pravilnika o zaštiti i zdravlja na radu br. 01-7999 od 16.11.2021 godine, Generalni direktor Radio i Televizije Crne Gore, donosi:

PROCEDURU

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovom procedurom uređuje se postupak utvrđivanja prisustva alkohola, drugih psihoaktivnih supstanci i opojnih sredstava zavisnosti u tijelu, krvi i drugim tjelesnim tečnostima (u daljem tekstu: testiranje) za vrijeme rada, kao i postupanje sa zaposlenim zatečenim na radnom mjestu pod uticajem istih.

Član 2.

Odredbe ove procedure odnose se na sve zaposlene u RTCG, kao i na sva druga lica koja su po bilo kom osnovu radno angažovana u RTCG.

Član 3.

Izrazi koji se u ovoj Proceduri koriste za fizička lica u muškom rodu, podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II DEFINICIJE

Član 4.

Pod pojmom **alkohol** smatra se bilo koja vrsta alkoholnog pića.

Pod pojmom **psihoaktivna supstanca i opojno sredstvo** smatra se bilo koja supstanca/sredstvo prirodnog ili vještačkog porijekla, al i psihoaktivne supstance uvrštene u popis psihoaktivnih supstanci ili droga, ili druge supstance koje imaju uticaj na ponašanje i normalne psihofizičke karakteristike čovjeka.

Stanje pod uticajem alkohola je stanje kada je izmjerena vrijednost alkohola u organizmu u koncentraciji od 0,3 g/kg i većoj.

Stanje pod uticajem psihoaktivnih supstanci je stanje koje se utvrđuje određenim testiranjem, a pokazuje da zaposleni ima u tijelu nedozvoljenu koncentraciju određenog narkotika ili drugog opojnog sredstva zavisnosti.

Pokazatelji ponašanja su znaci koji pokazuju da je zaposleni pod uticajem alkohola i drugih sredstava zavisnosti u smislu promijenjenog ponašanja, djelovanja ili ponašanja koje odstupa od uobičajenog.

Alkometar (etilometar) – uređaj za utvrđivanje prisustva alkohola u organizmu.

Supstitucijska terapija je medicinska zaštita za zavisnike o opijatima koja koriste lijekove u zamjenu za primarno sredstvo zavisnosti. Namijenjena je zavisnicima koji se ne mogu riješiti svoje primarne zavisnosti do potpune apstinencije.

III DUŽNOSTI I ZABRANE

Član 5.

Stručno lice – inženjer zaštite i zdravlja na radu, odnosno lice koje ima položen ispit za zaštitu na radu je dužan da, na odgovarajući način, upozna zaposlene sa odredbama ove Procedure.

Član 6.

Zaposleni je dužan da se podvrgne postupku testiranja za vrijeme rada na način kako je to propisano ovom Procedurom.

Član 7.

Nije dozvoljeno testiranje na prisustvo drugih sredstava zavisnosti, osim alkohola, zaposlenom koji je stručnom licu za zaštitu i zdravlje na radu, odnosno lice koje ima položen ispit za zaštitu na radu, ili neposrednom rukovodiocu, predao potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od zavisnosti, te u vanbolničkom tretmanu liječenja od zavisnosti i da uzima supstitucijsku terapiju, ali se može zatražiti ocjena zdravstvene i psihofizičke sposobnosti tog zaposlenog za obavljanje povjerenih mu poslova.

Ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti iz stava 1 ovog člana daje specijalista medicine rada.

Potvrdu da se zaposleni nalazi u program liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od zavisnosti, odnosno u vanbolničkom tretmanu liječenja od zavisnosti i da uzima supstitucijsku terapiju, izdaje ustanova kod koje se sprovodi program.

Član 8.

Zaposleni ne može započeti rad ili raditi na radnom mjestu pod uticajem alkohola, ili pod uticajem drugih psihoaktivnih supstanci i opojnih sredstava zavisnosti, niti iste smije unositi na radno mjesto odnosno mjesto rada.

Radi obezbjeđenja sigurnosti i zdravlja svih zaposlenih, kao i očuvanja imovine RTCG i trećih lica, zaposleni je dužan da poštuje zabranu rada pod uticajem alkohola, drugih psihoaktivnih supstanci i opojnih sredstava zavisnosti.

Postupanje zaposlenog protivno zabranama iz stave 1 i 2 ovog člana smatra se postupkom koji ugrožava opštu sigurnost i zdravlje zaposlenih i imovinu RTCG, odnosno trećih lica.

Član 9.

Zaposleni koji je prije dolaska na posao ili u vrijeme dnevnog, odnosno nedeljnog odmora konzumirao alkohol ili druga nedozvoljena sredstva u količini koja bi mogla uticati na njegove psihofizičke sposobnosti, dužan je da odsustvuje sa posla, a o tome lično ili telefonskim putem obavijesti neposrednog rukovodioca i saopšti mu razlog odustajanja dolaska na posao.

Zaposlenom koji odsustvuje sa posla zbog razloga iz stave 1 ovog člana se period odsustva računa i evidentira kao neopravdano odsustvo sa posla, za koje mu ne pripada pravo na zaradu.

IV POSTUPAK TESTIRANJA

Član 10.

Radi utvrđivanja da li je zaposleni pod uticajem alkohola i drugih psihoaktivnih supstanci i opojnih sredstava zavisnosti, isti može biti podvrgnut kontroli pri dolasku na rad i za vrijeme rada neposrednim opažanjem.

Kontrola se obavlja upotrebom alkometra ili upućivanjem zaposlenog u zdravstvenu ustanovu radi laboratorijske analize.

Kontrolu obavlja Komisija za provjeru prisustva nedozvoljenih supstanci u organizmu zaposlenih (dalje u tekstu: Komisija za provjeru), koju imenuje Generalni direktor.

Zaposleni je dužan da se podvrgne testiranju ukoliko neposredni rukovodilac ili stručno lice zaduženo za zaštitu i zdravlje na radu, ili referent za poslove zaštite i spašavanja i poslova osiguranja, posumnja da je došao na posao ili obavlja posao pod dejstvom alkohola, drugih psihoaktivnih supstanci i opojnih sredstava zavisnosti, odnosno da se nalazi u takvom psihofizičkom stanju da ne može bezbjedno izvršiti radne zadatke.

Ukoliko Komisija za provjeru nije u mogućnosti da izvrši/organizuje provjeru prisustva alkohola ili drugih psihoaktivnih supstanci ili opojnih sredstava zavisnosti o tome obavještava neposrednog rukovodioca koji zaposlenog upućuje u najbližu zdravstvenu ustanovu radi testiranja. Komisija za provjeru Uput (PRILOG 3) dostavlja nadležnoj zdravstvenoj ustanovi i neposrednom rukovodiocu radova.

Testiranje zaposlenih na prisustvo alkohola u organizmu obavlja se u nenajavljeno vrijeme koje, prema procjeni odredi ovlašćena osoba zadužena za testiranje, odnosno Komisija za provjeru, neposredni rukovodilac, šef sužbe, direktor organizacione jedinice ili Generalni direktor RTCG.

Nakon testiranja, zaposleni koji je podvrgnut testiranju, kao i članovi Komisije za provjeru, popunjavaju podatke iz PRILOGA 2.

Zaposleni se obavezno testiraju ukoliko je došlo do nesreće na radu, havarije ili oštećenja energetske infrastrukture ili vozila i opreme, saobraćajnog udesa, tuče ili svađe i/ili nedoličnog ponašanja prema drugim zaposlenima ili trećim licima, kao i onda kad su zaposleni zatečeni da konzumiraju alkoholna pića u toku rada ili se po njihovom ponašanju može pretpostaviti da su konzumirali alkoholna pića.

Radi sprečavanja dolaska zaposlenih na rad pod uticajem alkohola, posebna pažnja se posvećuje testiranju alkoholisanosti prije početka rada, ukoliko se zaposleni nalazi u takvom stanju da je neophodno provjeriti da li je koristio alkohol ili druge psihoaktivne supstance.

Član 11.

Prije početka testiranja, zaposleni mora biti upoznat sa postupkom testiranja.

Testiranje se vrši uz pristanak zaposlenog.

Testiranju mora prisustvovati odgovorna osoba – neposredni rukovodilac zaposlenog.

Član 12.

Prisustvo alkohola utvrđuje se instrumentom (ovjerenim alkometrom) – etilometrom za otkrivanje prisustva alkohola u izdahnutom vazduhu.

Ovlašćene osobe Komisije za provjeru moraju biti obučene za rukovanje instrumentom za testiranje i o tome posjedovati odgovarajući sertifikat.

Prisustvo drugih psihoaktivnih supstanci ili opojnih sredstava zavisnosti u organizmu utvrđuje se pomoću odgovarajućih sredstava i metoda za utvrđivanje prisustva psihoaktivnih supstanci (test za utvrđivanje prisustva psihoaktivnih supstanci) od strane nadležne zdravstvene ustanove, a na osnovu uputa Komisije za provjeru (PRILOG 3).

Član 13.

Testiranje vrši Komisija za provjeru, odnosno nadležna zdravstvena ustanova shodno članu 10, stav 3 ove Procedure.

V REZULTAT TESTIRANJA I ZAPISNIK

Član 14.

Po završetku testiranja, ovlašćeno lice saopštava ispitaniku rezultat testiranja i u slučaju utvrđenog prisustva alkohola iznad dozvoljenih vrijednosti, odnosno drugih psihoaktivnih supstanci ili opojnih sredstava zavisnosti u organizmu, obavještava zaposlenog da će biti udaljen sa mjesta rada uz preduzimanje odgovarajućih mjera odgovornosti.

Ovlašćeno lice koje je vršilo testiranje o sprovedenom testiranju sastavlja zapisnik (PRILOG 1) u najmanje 2 (dva) primjerka od kojih je jedan za poslodavca, a drugi za zaposlenog.

Zapisnik potpisuje ovlašteno lice, zaposleni i neposredni rukovodilac.

Ukoliko zaposleni odbije da potpiše zapisnik o testiranju, to ne utiče na njegovu validnost.

Ovlašteno lice je dužno da u zapisniku konstatuje činjenicu da je zaposleni odbio testiranje ili da potpiše zapisnik.

Obrazac zapisnika je sastavni dio ove Procedure. (PRILOG 1)

Član 15.

U slučaju da se testiranjem utvrdi prisustvo alkohola ili drugih psihoaktivnih supstanci ili opojnih sredstava zavisnosti kod zaposlenog, ili zaposleni odbije da se podvrgne testiranju, neposredni rukovodilac će ga udaljiti sa radnog mjesta i podnijeti inicijativu za pokretanje postupka disciplinske odgovornosti.

Zaposleni iz stava 1 ovog člana je dužan da odmah postupi po nalogu i udalji se sa radnog mjesta.

Zaposlenom koji je udaljen sa radnog mjesta ponudiće se prevoz do mjesta stanovanja o njegovom trošku ili će o tome, uz saglasnost zaposlenog, biti obaviješten član porodice.

Ukoliko zaposleni odbije da napusti radno mjesto, neposredni rukovodilac će o tome obavijestiti nadležnu službu odnosno nadležne policijske organe koji će zaposlenog udaljiti sa radnog mjesta.

Član 16.

Zaposleni koji je odbio testiranje ili izrazi sumnje u rezultat alkotesta koji se vrši alkometrom na mjestu rada, može o svom trošku, uz obavezno prisustvo ovlaštenog lica koje vrši testiranje, izvršiti analizu krvi i drugih tjelesnih tečnosti na prisustvo alkohola, drugih psihoaktivnih supstanci i opojnih sredstava zavisnosti u nadležnoj zdravstvenoj ustanovi odmah po udaljenju sa radnog mjesta, ne dužeg od jednog sata.

Rezultati analize krvi su mjerodavni.

Ukoliko nalaz analize krvi pokaže negativan rezultat, odnosno da je izmjerena vrijednost alkohola u organizmu u koncentraciji manjoj od vrijednosti utvrđenoj članom 4 stav 2 ove Procedure, zaposleni se oslobađa troškova analize iz stava 1 ovog člana.

Član 17.

Ako zaposleni odbije testiranje, smatra se da je pod uticajem alkohola ili drugih psihoaktivnih supstanci ili opojnih sredstava zavisnosti. Takođe, ukoliko zaposleni odbije testiranje na pomenute supstance u zdravstvenoj ustanovi, dužan je potpisati Izjavu o odbijanju primanja uputa. (PRILOG 4)

Član 18.

Rad pod uticajem alkohola, narkotika ili drugih sredstava zavisnosti predstavlja razlog zbog kojeg se zaposlenom može izreći svaka mjera koja je shodno Kolektivnom ugovoru ili Zakonu o radu, predviđena za težu povredu radnih obaveza ili prestanak radnog odnosa.

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 19.

Ukoliko zaposleni smatra da su mu sprovođenjem ove Procedure povrijeđena prava, može pokrenuti proceduru za mobing na radnom mjestu.

Član 20.

Ova Procedura stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na internet stranici RTCG.

Nakon stupanja na snagu ove Procedure, Generalni direktor će u roku od 5 dana donijeti Odluku o imenovanju Komisije za provjeru prisustva nedozvoljenih supstanci u organizmu zaposlenih.

GENERALNI DIREKTOR

Boris Raonić

PRILOG 1 – Zapisnik o utvrđivanju prisustva alkohola, drugih psihoaktivnih supstanci i opojnih sredstava zavisnosti;

PRILOG 2 – Utvrđivanje koncentracije alkohola mjerenjem digitalnim uređajem – alkotest uređajem;

PRILOG 3 – Uput za uzimanje biološkog materijala za utvrđivanje koncentracije alkohola ili drugih psihoaktivnih supstanci ili opojnih sredstava zavisnosti u organizmu;

PRILOG 4 – Izjava o odbijanju primanja uputa

PRILOG 1

**ZAPISNIK O UTVRĐIVANJU PRISUSTVA ALKOHOLA, DRUGIH PSIHOAKTIVNIH
SUPSTANCI I OPOJNIH SREDSTAVA ZAVISNOSTI**

Na osnovu člana 36 Zakona o zdravlju i zaštiti na radu („Službeni list CG“ br. 34/14 i 44/18), a zbog sumnje na rad pod uticajem sredstava zavisnosti, izvršeno je testiranje na prisustvo:

- Alkohola
- Drugih psihoaktivnih supstanci i opojnih sredstava zavisnosti:

kod zaposlenog:

rođenog:

radno mjesto:

Zaposleni/a UPOZNAT/A s načinom testiranja	DA	NE
Zaposleni/a PRISTAO/LA na testiranje	DA	NE
Zaposleni/a SVOJEVOLJNO priznao/la da je pod uticajem alkohola ili narkotika ili drugih opojnih sredstava zavisnosti (testiranje nije potrebno)	DA	NE
Testiranje sprovodi:		
Vrsta uređaja:		
Serijski broj:		
Rezulta testa		
Zaposleni/a saglasan s tokom testiranja	DA	NE
Zaposleni/a je saglasan/a s rezultatom testa	DA	NE

Ako je odgovor ne, potrebno je navesti razloge u pisanoj formi:

Stručno lice:

Potpis:

Zaposleni/a:

Potpis:

Rukovodilac

Potpis:

Po završetku testiranja (zavisno od rezultata testa):

Zaposleni/a nastavlja rad, jer je test negativan	DA	NE
Zaposleni/a se privremeno udaljuje sa radnog mjesta	DA	NE
Zaposlenom, koji se udaljuje sa radnog mjesta:		
Ponuden prevoz od mjesta rada do mjesta stanovanja (na trošak zaposlenog)	DA	NE
Zaposleni je prihvatio prevoz od mjesta rada do mjesta stanovanja (na trošak zaposlenog)	DA	NE
Zaposleni je prihvatio pozivanje člana porodice	DA	NE

Mjesto i datum

PRILOG 2

**UTVRĐIVANJE KONCENTRACIJE ALKOHOLA MJERENJEM DIGITALNIM UREĐAJEM
ALKOTEST UREĐAJEM**

Naziv alkotest uređaja: _____

Datum baždarenja: _____

Br. Uvjerenja o baždarenju: _____

Datum isteka baždarenja: _____

Mjesto i datum _____

Testiranje	Količina alkohola g/kg	Vrijeme testiranja
1. Očitana vrijednost		
2. Očitana vrijednost u ponovljenom testiranju		
r.b Ime u prezime zaposlenog	Potpis	
1.		
r.b Ime i prezime članova tima ua provjeru	Potpis	
1.		
2.		
3.		

PRILOG 3

**UPUT ZA UZIMANJE BIOLOŠKOG MATERIJALA ZA UTVRĐIVANJE KONCENTRACIJE
ALKOHOLA****ILI DRUGIH PSIHOAKTIVNIH SUPSTANCI I OPOJNIH SREDSTAVA ZAVISNOSTI U
ORGANIZMU**

Broj uputa: _____ Datum: _____ Vrijeme: _____

Upućuje se zaposleni: _____

Datum i mjesto rođenja: _____

U zdravstvenu ustanovu: _____
(naziv i adresa medicinske ustanove u koju se upućuje zaposleni)

Traži se uzimanje biološkog materijala u svrhu određivanja u organizmu:

Koncentracija alkohola _____ Prisustva psihoaktivnih supstanci i opojnih sredstava _____

r.b	Ime i prezime zaposlenog	Potpis
1.		
r.b	Ime i prezime članova komisije za provjeru	Potpis
1.		
2.		
3.		

Ukoliko zaposleni u roku od jednog sata ne pristupi uzimanju biološkog materijala u zdravstvenoj ustanovi, smatraće se da je odbio pristupiti ispitivanju.

*U zavisnosti od vrste provjere, potrebno je čekirati traženu provjeru.

PRILOG 4

IZJAVA O ODBIJANJU PRIMANJA UPUTA

Ovom Izjavom potvrđujem da odbijam primiti Uput za uzimanje biološkog materijala potrebnog za utvrđivanje koncentracije alkohola ili drugih psihoaktivnih supstanci i opojnih sredstava u organizmu.

r.b	Ime i prezime zaposlenog	Potpis
1.		
r.b	Ime i prezime članova komisije za provjeru	Potpis
1.		
2.		
3.		

Rezultate analize dostaviti komisije za provjeru, adresa: Radio i Televizija Crne Gore, Bulevar Revolucije 19, Podgorica.

Uput se popunjava u tri primjerka od kojih se jedan uručuje zaposlenom drugi čuva u arhivi, a treći ostaje kod komisije za provjeru.

Mjesto i datum _____

KOMENTAR _____

_____

_____

